

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1914.

Andra kammaren.

Nr 4.

Lördagen den 23 maj.

Kl. 11 f. m.

§ 1.

Upplästes och lades till handlingarna följande till kammaren inkomna

Protokoll, hållet vid sammanträde med herr talmannen i riksdagens andra kammare och de kammarens ledamöter, som blivit utsedde att jämte herr talmannen tillsätta kammarens kanslipersonal och vaktbetjäning, den 20 maj 1914.

Sedan kammarens plenum denna dag avslutats, sammanträdde med herr talmannen de åtta ledamöter av kammaren, vilka blivit utsedde att jämte herr talmannen tillsätta kammarens kanslipersonal och vaktbetjäning, till fullgörande av berörda uppdrag.

Därvid beslöts till en början, att kanslitjänstemännen skulle utgöras av sex förste notarier, av vilka fem skulle tjänstgöra vid diskussionsprotokollet och den sjätte biträda sekreteraren vid uppsättningen av övriga delar utav kammarens protokoll, aderton notarier, en förste kanslist, en registrator och sex kanslist, ävensom att det för tjänstgöring vid diskussionsprotokollet vid 1875 och 1888 års riksdagar stadgade arbetssätt skulle jämväl vid innevarande riksdag tillsvidare tillämpas.

I likhet med vad vid föregående riksdagar ägt rum, beslöto herrar deputerade därjämte uttala såsom sin önskan, att, därest med avseende på kammarens diskussionsprotokoll någon av kammarens ledamöter skulle anse sig äga anledning till anmärkning mot det sätt, varpå vederbörande notarie fullgjort sitt åliggande, anmälan därom måtte göras hos sekreteraren, som skulle över dylika anmälningar föra anteckning; och skulle herrar deputerades beslut till kammarens kännedom här antecknas och genom anslag i justeringsrummet kungöras.

Härefter genomgingos de ingivna ansökningshandlingarna, varupå herrar deputerade antogo till

Andra kammarens protokoll vid senare Riksdagen 1914. Nr 4.

1

förste notarier:

extra revisorn, filosofie kandidaten *C. Lundgren*,
sekreteraren *T. Hedrén*,
notarien *G. Tägtström*,
notarien, juris kandidaten *C. F. Schött*,
t. f. notarien *R. Hellberg* och
revisorn *E. Lindblad*;

notarier:

amanuensen *E. Lindström*,
filosofie licentiaten, teologie kandidaten *A. H. F. Reuter*,
aktuarien, filosofie kandidaten *M. F. Uppling*,
e. o. hovrättsnotarien *S. G. Junker*,
amanuensen, filosofie kandidaten *I. Arnoldsson*,
revisorn *F. Blom*,
kammarrättsnotarien *S. Norrman*,
bokhållaren *E. Frigell*,
amanuensen *P. B. Romare*,
e. o. kammarskrivaren *A. Michal*,
e. o. hovrättsnotarien *L. Norrman*,
fru *Jetta Lundgren*,
filosofie kandidaten *G. A. K. Dahlén*,
juris studeranden *C. O. H. Humble*,
juris studeranden *E. Elfner*,
e. o. hovrättsnotarien *E. H. Wallin*,
e. o. hovrättsnotarien, juris kandidaten *A. Elmström* och
filosofie kandidaten *E. Bergendal*;

förste kanslist:

notarien, juris kandidaten *O. M. F. Seth*;

registrator:

sekreteraren *P. W. A. Hammar skiöld*;

samt kanslister:

amanuensen *N. J. Bagge*,
ombudsmannen i statskontoret *N. G. Spilhammar*,
amanuensen, juris kandidaten *B. Lundberg*,
kontorschefen *A. T. N. Gabrielsson*,
juris studeranden *P. Sterne* och
telegrafassistenten *E. N. Dahlén*.

Jämte det åt Lindblad uppdrogs att lämna sekreteraren ovan berörda biträde vid uppsättningen av den del utav kammarens protokoll, som icke utgjorde referat av hållna anföranden, fäste herrar deputerade vid hans anställning det villkor, att han skulle vara skyldig själv bekosta den skrivhjälp, varav han kunde vara i behov.

Vidare föreskrevs, att de nu antagna kanslisterna skulle vara skyldiga att, i den mån det erfordrades, tjänstgöra jämväl vid diskussionsprotokollet.

Här skulle antecknas att Seth Hammarskiöld och Bagge redan den 15 samt Lindblad, Arnoldsson och fru Lundgren redan den 18 i denna månad på särskild anmodan inträtt i tjänstgöring hos kammaren.

Beträffande därefter vaktbetjäningen beslöto herrar deputerade, att 16 vaktmästare skulle jämväl vid denna riksdag anställas hos kammaren; och blevo härefter till vaktmästare att tjänstgöra till- vidare under innevarande riksdag antagna *C. E. G. Carlberg, E. M. Wistrand, J. V. Uppgren, C. J. F. Svensson, H. E. E. Eklund, C. O. A. Ohlsson, C. H. Björklund, W. Zetterqvist, B. Rudén, A. Hj. Lindgren, A. Gustafsson, E. E. Johansson, E. Andersson, G. A. Zeffer, H. Sahlberg och S. R. Ohlofsson.*

Till förste vaktmästare förordnades Carlberg, och åt Wistrand uppdrogs att ombestyrta utdelning av ankommande postförsändelser.

Det skulle åligga de antagna vaktmästarna att vid behov och i den mån så ske kunde utföra jämväl annan tjänstgöring hos riksdagen.

Slutligen skulle här anmärkas, att av vaktmästarne Carlberg, Wistrand och Björklund redan den 11 samt de övriga utom Ohlofsson redan den 17 i denna månad börjat tjänstgöra hos kammaren.

Är och dag som ovan.

In fidem
Per Cronvall.

§ 2.

Avlämnades Kungl. Maj:ts nedannämnda propositioner:

av herr statsrådet *Hasselrot*:

nr 57, med förslag till strafflag för krigsmakten m. m.;

nr 63, med förslag till ändrad lydelse av §§ 96—102 och 110 regeringsformen, § 42 mom. 2 och § 68 riksdagsordningen samt § 4 5:o tryckfrihetsförordningen;

nr 64, med förslag till ändrad lydelse av §§ 18 och 22 regeringsformen;

nr 79, med förslag till ändrad lydelse av §§ 4, 5, 6 och 15 regeringsformen, §§ 6, 10, 20, 32, 33, 38 och 43 riksdagsordningen samt 1 § 4:o tryckfrihetsförordningen;

nr 81, med förslag till lag om förbud i vissa fall mot värnpliktigs skiljande från tjänst eller arbete;

nr 65, med förslag till lag om ändrad lydelse av 12 kap. 3 och 4 §§ rättegångsbalken samt lag om ändrad lydelse av 11 § i lagen om handräckning för fordrans utfående den 26 april 1907;

nr 76, angående överlåtelse till lantförsvaret av vissa krono-

egendomar för att tilläggas övningsfältet för i Linköping förlagda truppförband;

nr 77, angående inköp av nytt övningsfält för Karlskrona grenadjärregemente;

nr 75, angående försäljning av Karlbergs kungsgård m. m.;
samt

av herr statsrådet *Broström*:

nr 58, angående ny härordning;

nr 59, med förslag till värnpliktslag;

nr 80, med förslag till förordning om ändrad lydelse av § 2 i förordningen den 1 juni 1912 om understöd i vissa fall åt värnpliktigs hustru och barn (familjeunderstöd); och

nr 60, angående sjöförsvarets ordnande.

Ifrågavarande propositioner blevo på begäran bordlagda.

§ 3.

I enlighet med därom den 20 i denna månad fattat beslut skulle nu företagas val av ledamöter i de ständiga utskotten; och anställdes först val av ledamöter i konstitutionsutskottet.

Därvid avlämnades följande godkända valsedlar, nämligen 85 med partibeteckningen »Lantmanna- och borgarepartiet», 73 med partibeteckningen »Socialdemokratiska gruppen» och 70 med partibeteckningen »Liberala samlingspartiet».

De med partibeteckningen »Lantmanna- och borgarepartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Jansson* i Djursåtra,
» andra » » *Magnusson* i Tumhult,
» tredje » » *Räf* och
» fjärde » » *Beckman*.

De med partibeteckningen »Socialdemokratiska gruppen» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Persson* i Malmö,
» andra » » *Lindqvist* i Stockholm och
» tredje » » *Waldén*.

De med partibeteckningen »Liberala samlingspartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Edén*,
» andra » » *Ericsson* i Vallsta och
» tredje » » *Leander*.

På grund härav blev ordningen mellan namnen å de särskilda gruppernas valsedlar bestämd på sätt ovan angivits.

Vid härefter företagen fördelning av platserna mellan de olika grupperna tillföll dessa nedannämnda personer i följande ordning:

herr *Jansson* i Djursätra,
 » *Persson* i Malmö,
 » *Edén*,
 » *Magnusson* i Tumhult,
 » *Lindvist* i Stockholm,
 » *Ericsson* i Vallsta,
 » *Räf*,
 » *Waldén*,
 » *Leander* och
 » *Beckman*.

§ 4.

Herr statsrådet friherre *Beck-Friis* avlämnade Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 4, angående försäljning av förra militiebostället Narveryd nr 3 i Östergötlands län;

nr 5, angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Saxtorp nr 13 i Malmöhus län;

nr 6, angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Fjärrestad nr 1 och 2 i Malmöhus län;

nr 7, angående försäljning av visst område från förra länsmansbostället Stora Hammar nr 14 i Malmöhus län;

nr 11, angående försäljning av kronolägenheten Nykvarn nr 1, en vattenmjölkvarn, i Uppsala län;

nr 12, angående upplåtande av en lägenhet från förra militiebostället Sörby nr 1 i Östergötlands län;

nr 13, angående upplåtande av vissa områden från förra militiebostället Mårtenstorp nr 1 i Jönköpings län;

nr 14, angående försäljning av förra militiebostället Vare nr 3 Västergård i Kronobergs län;

nr 15, angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Agnäs nr 1 i Kronobergs län;

nr 16, angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Ljungby nr 5 i Kalmar län;

nr 17, angående upplåtande av ett område från förra häradshövdingbostället Österarp nr 1 och 2 i Kalmar län;

nr 18, angående upplåtande av lägenheter från förra landshövdingbostället Hossmo nr 1 med Dunö nr 1 i Kalmar län;

nr 19, angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Skramstad nr 1 m. m. i Kalmar län;

nr 20, angående upplåtande av lägenheter från förra häradshövdingbostället Skörpinge nr 20 i Kristianstads län;

nr 21, angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Gladsax nr 15 och Järrestad nr 17 i Kristianstads län;

nr 22, angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Gräsma nr 1 i Kristianstads län;

nr 23, angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Eskilstorp nr 1 i Malmöhus län;

- nr 24, angående upplåtande av en lägenhet från förra militiebostället Fjälje nr 22 i Malmöhus län;
- nr 25, angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Rågåkra nr 1 i Malmöhus län;
- nr 26, angående upplåtande i särskilda lägenheter av förra militiebostället Eggelstad nr 10 i Malmöhus län;
- nr 27, angående upplåtande av områden från förra häradshövdingbostället Henninge nr 3 och 7 i Malmöhus län;
- nr 28, angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället $\frac{1}{2}$ mantal Sälelund m. m. i Göteborgs och Bohus län;
- nr 29, angående upplåtande av lägenheter från förra militieboställena Säm Öster nr 1 och Säm Söder nr 3 i Göteborgs och Bohus län;
- nr 30, angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Välan nr 1 i Göteborgs och Bohus län;
- nr 31, angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Ormo nr 1 m. m. i Göteborgs och Bohus län;
- nr 32, angående upplåtande av en lägenhet från förra militiebostället Stommen nr 1 i Älvsborgs län;
- nr 33, angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Silboholm med underlydande i Skaraborgs län;
- nr 34, angående upplåtande av en lägenhet från förra militiebostället Anderstorp nr 1 i Skaraborgs län;
- nr 35, angående försäljning av det till kronoparken Västra Hillet i Skaraborgs län hörande skiftet Galjmossen;
- nr 36, angående upplåtande av vissa delar av de till kronoparken Kungsskogen i Värmlands län hörande hemmanen Kungsskogen, Gräs och Sorkedalen;
- nr 37, angående upplåtande av vissa områden från förra militiebostället Åbyn nr 16 i Gävleborgs län;
- nr 38, angående försäljning av kronans andel i ett soldattorp å ägora till Tjugesta nr 1 och 2 i Södermanlands län;
- nr 39, angående försäljning av viss, till statens domäners fond hörande kronoegendom;
- nr 40, angående nybyggnader vid det åt veterinärrättningen i Skara anslagna stadshemmanet Brogården m. m.;
- nr 41, angående driftkostnader under år 1915 för egnahems-länefonden;
- nr 42, angående försäljning av förra länsmansbostället Hummelsta nr 3 i Uppsala län;
- nr 46, angående upplåtande av lägenheter från förra kronofogdebostället Eckerud eller Eckre nr 1 med Eckre nr 2 i Älvsborgs län;
- nr 47, angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Blinneberg nr 1 i Skaraborgs län;
- nr 48, angående upplåtande av en lägenhet från förra militiebostället Vrånghult nr 1 Kampegården i Skaraborgs län;
- nr 49, angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Hallebo nr 2 i Skaraborgs län;

nr 50, angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Äversta nr 2 i Örebro län;

nr 51, angående upplåtande av lägenheter från förra härads-hövdingbostället Bredgården nr 1 i Västmanlands län;

nr 52, angående befrielse för föreståndaren för hydrografiska byrån att utgiva viss del av till återbetalning utdömda extra lönetillägg till byråns personal;

nr 53, med förslag till lag om hingstbesiktningstväng;

nr 54, angående driftkostnader under år 1915 för statens domäner; och

nr 62, angående bildande, för renskötselns upphjälpande i Västerbottens och Norrbottens län, av två fonder, benämnda Västerbottens lappfond och Norrbottens lappfond.

Dessa propositioner bordlades på begäran.

§ 5.

Härefter företogs val av ledamöter i statsutskottet.

Därvid avlämnades följande godkända valsedlar, nämligen 85 med partibeteckningen »Lantmanna- och borgarepartiet», 72 med partibeteckningen »Socialdemokratiska gruppen» och 71 med partibeteckningen »Liberala samlingspartiet».

De med partibeteckningen »Lantmanna- och borgarepartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Andersson* i Skivarp,
 » andra » » *Persson* i Stallerhult,
 » tredje » » *Odqvist* och
 » fjärde » » *Wiklund*.

Av de med partibeteckningen »Socialdemokratiska gruppen» utmärkta valsedlarna upptogo 70 valsedlar

såsom första namn herr *Thorsson*,
 » andra » » *Rydén*,
 » tredje » » *Lindberg* och
 » fjärde » » *Eriksson* i Grängesberg.

De med partibeteckningen »Liberala samlingspartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Ekman*,
 » andra » » *Ström*,
 » tredje » » *Nilson* i Örebro och
 » fjärde » » *Olofsson* i Digernäs.

På grund härav blev ordningen mellan namnen å de särskilda gruppernas valsedlar bestämd på sätt ovan angivits.

Vid härefter företagen fördelning av platserna mellan de olika grupperna tillföll dessa nedannämnda personer i följande ordning:

herr *Andersson* i Skivarp,
 » *Thorsson*,
 » *Ekman*,
 » *Persson* i Stallerhult,
 » *Rydén*,
 » *Ström*,
 » *Odqvist*,
 » *Lindberg*,
 » *Nilson* i Örebro,
 » *Wiklund*,
 » *Eriksson* i Grängesberg och
 » *Olofsson* i Digernäs.

§ 6.

Vidare företogs val av ledamöter i bevillningsutskottet.

Därvid avlämnades följande godkända valsedlar, nämligen 85 med partibeteckningen »Lantmanna- och borgarepartiet», 73 med partibeteckningen »Socialdemokratiska gruppen» och 70 med partibeteckningen »Liberala samlingspartiet».

De med partibeteckningen »Lantmanna- och borgarepartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Jesperson*,
 » andra » » *Nilsson* i Bonarp,
 » tredje » » *Jeansson* i Kalmar och
 » fjärde » » *Jonsson* i Hökhult.

De med partibeteckningen »Socialdemokratiska gruppen» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Palmstierna*,
 » andra » » *Sandler* och
 » tredje » » *Källman*.

De med partibeteckningen »Liberala samlingspartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Röing*,
 » andra » » *Rune* och
 » tredje » » *Karlsson* i Fjäl

På grund härav blev ordningen mellan namnen å de särskilda gruppernas valsedlar bestämd på sätt ovan angivits.

Vid härefter företagen fördelning av platserna mellan de olika grupperna tillföll dessa nedannämnda personer i följande ordning:

herr *Jesperson*,
 » *Palmstierna*,
 » *Röing*,
 » *Nilsson* i Bonarp,

herr *Sandler*,
 » *Rune*,
 » *Jeansson* i Kalmar,
 » *Källman*,
 » *Karlsson* i Fjäl och
 » *Jonsson* i Hökhult.

§ 7.

Vid nu anställt val av ledamöter i bankoutskottet avlämnades följande godkända valsedlar, nämligen 84 med partibeteckningen »Lantmanna- och borgarepartiet», 79 med partibeteckningen »Socialdemokratiska gruppen» och 65 med partibeteckningen »Liberala samlingspartiet».

De med partibeteckningen »Lantmanna- och borgarepartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Vahlquist*,
 » andra » » *Olsson* i Blädinge och
 » tredje » » *Söderberg* i Hobborn.

De med partibeteckningen »Socialdemokratiska gruppen» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Söderberg* i Stockholm,
 » andra » » *Kristensson* och
 » tredje » » *Forssell*.

De med partibeteckningen »Liberala samlingspartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Juhlin* och
 » andra » » *Wijk*.

På grund härav blev ordningen mellan namnen å de särskilda gruppernas valsedlar bestämd på sätt ovan angivits.

Vid härefter företagen fördelning av platserna mellan de olika grupperna tillföll dessa nedannämnda personer i följande ordning:

herr *Vahlquist*,
 » *Söderberg* i Stockholm,
 » *Juhlin*,
 » *Olsson* i Blädinge,
 » *Kristensson*,
 » *Wijk*,
 » *Söderberg* i Hobborn och
 » *Forssell*.

§ 8.

Företogs val av ledamöter i lagutskottet.

Därvid avlämnades följande godkända valsedlar, nämligen 85 med partibeteckningen »Lantmanna- och borgarepartiet», 62

med partibeteckningen »Socialdemokratiska gruppen» och 81 med partibeteckningen »Liberala samlingspartiet».

De med partibeteckningen »Lantmanna- och borgarepartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Petersson* i Lidingö villastad,
 » andra » » *Pettersson* i Bjälbo och
 » tredje » » *Olsson* i Broberg.

De med partibeteckning »Socialdemokratiska gruppen» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Lindhagen* och
 » andra » » *Persson* i Norrköping.

De med partibeteckningen »Liberala samlingspartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Pettersson* i Södertälje,
 » andra » » *Schotte* och
 » tredje » » *Olsson* i See.

På grund härav blev ordningen mellan namnen å de särskilda gruppernas valsedlar bestämd på sätt ovan angivits.

Vid härefter företagen fördelning av platserna mellan de olika grupperna tillföll dessa nedannämnda personer i följande ordning:

herr *Petersson* i Lidingö villastad,
 » *Pettersson* i Södertälje,
 » *Lindhagen*,
 » *Pettersson* i Bjälbo,
 » *Schotte*,
 » *Olsson* i Broberg,
 » *Persson* i Norrköping och
 » *Olsson* i See.

§ 9.

Slutligen anställdes val av ledamöter i jordbruksutskottet.

Därvid avlämnades följande godkända valsedlar, nämligen 84 med partibeteckningen »Lantmanna- och borgarepartiet», 64 med partibeteckningen »Socialdemokratiska gruppen» och 80 med partibeteckningen »Liberala samlingspartiet».

De med partibeteckningen »Lantmanna- och borgarepartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Lundell*,
 » andra » » *Andersson* i Grimbo och
 » tredje » » *Öberg*.

De med partibeteckningen »Socialdemokratiska gruppen» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Linders* och
 » andra » » *Nilsson* i Tånga.

De med partibeteckningen »Liberala samlingspartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr vice talmaunen *D. Persson*,
 » andra » » *Hamilton* och
 » tredje » » *Kronlund*.

På grund härav blev ordningen mellan namnen å de särskilda gruppernas valsedlar bestämd på sätt ovan angivits.

Vid härefter företagen fördelning av platserna mellan de olika grupperna tillföll dessa nedannämnda personer i följande ordning.

herr *Lundell*,
 » vice talmannen *D. Persson*,
 » *Linders*,
 » *Andersson* i Grimbo,
 » *Hamilton*,
 » *Nilsson* i Tånga,
 » *Öberg* och
 » *Kronlund*.

§ 10.

Justerades protokollsutdrag angående de i §§ 3, 5, 6, 7, 8 och 9 här ovan omförmälda valen.

§ 11.

Föredrogs och lades till handlingarna Kungl. Maj:ts på rikssalen upplästa berättelse om vad i rikets styrelse sedan sista riksdags sammanträde sig tilldragit.

§ 12.

Härefter föredrogs Kungl. Maj:ts skrivelse till riksdagen med tillkännagivande, att Kungl. Maj:t förordnat statsrådet *Steno Johannes Stenberg* att under innevarande riksdag utöva den befattning med riksdagsärenden, som enligt § 46 riksdagsordningen tillkommer en ledamot av statsrådet.

Nämnda skrivelse lades till handlingarna, varjämte under rättelse om innehållet i densamma skulle meddelas vederbörande utskott samt de ledamöter, som hava inseende över riksdagens kansli.

§ 13.

Upplästes ett från första kammaren ankommet protokollsutdrag, innefattande inbjudan till andra kammaren att förena sig med första kammaren i dess denna dag fattade beslut, att

ett särskilt utskott, bestående av tjugufyra ledamöter, tolv från vardera kammaren, skulle tillsättas för behandling av

ej mindre Kungl. Maj:ts nedannämnda propositioner:

1) angående ny härordning,

2) med förslag till värnpliktslag,

3) med förslag till förordning om ändrad lydelse av § 2 i förordningen den 1 juni 1912 om understöd i vissa fall åt värnpliktigs hustru och barn (familjeunderstöd),

4) angående sjöförsvarets ordnande, samt

5) med förslag till lag om förbud i vissa fall mot värnpliktigs skiljande från tjänst eller arbete, jämte följande delar av statsverkspropositionen:

fjärde huvudtiteln och

femte huvudtiteln med undantag av rubriken Handeln och vad som därunder förekommer,

än även de ytterligare framställningar, som kunde komma att av Kungl. Maj:t eller i enskilda motioner göras i dessa ämnen eller andra i omedelbart samband därmed stående frågor;

och beslöt kammaren antaga berörda inbjudan.

Vidare beslöt kammaren på hemställan av herr talmannen att i det av riksdagen beslutade särskilda utskottet utse fjorton suppleanter.

§ 14.

På förslag av herr talmannen, som förmäde sig hava om tiden för valen samrätt med första kammarens talman, beslöt kammaren att måndagen den 25 innevarande maj, efter det val av suppleanter i de ständiga utskotten ägt rum, företaga val av ledamöter och tisdagen den 26 i samma månad val av suppleanter i det särskilda utskott riksdagen nu beslutit att tillsätta.

§ 15.

Avgåvos följande motioner, nämligen av:

herr vice talmannen *D. Persson*, nr 1, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående ändring i visst avseende av gällande bestämmelser om rösträtt å kyrkostämma;

herr *Carlson* i Herrljunga, nr 2, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående lagstiftning om vård av skjutvapen och försäljning av dylika vapen;

herr *Bäckström*, nr 3, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående lättnader i stängselskyldighetens fullgörande;

herr *Zetterstrand m. fl.*, nr 4, om visst tillägg till lagen om reglering av prästerskapets avlöning; och

herr *Bengtsson* i Norup *m. fl.*, nr 5, om höjning av anslaget till stipendier åt elever vid folkhögskolor.

Ifrågavarande motioner blevo på begäran bordlagda.

§ 16.

Ordet lämnades härpå till herr vice talmannen, som yttrade:

Herr talman! Jag skall be att få föreslå, att kammaren behagade besluta, att sist på föredragningslistan för nästa plenum skola uppföras Kungl. Maj:ts propositioner i följande ordning:

- 1:o) angående statsverkets tillstånd och behov,
- 2:o) angående ny härordning,
- 3:o) med förslag till värnpliktslag,
- 4:o) med förslag till förordning om ändrad lydelse av § 2 i förordningen den 1 juni 1912 om understöd i vissa fall åt värnpliktigs hustru och barn (familjeunderstöd),
- 5:o) angående sjöförsvarets ordnande,
- 6:o) med förslag till lag om förbud i vissa fall mot värnpliktigs skiljande från tjänst eller arbete,
- 7:o) med förslag till strafflag för krigsmakten m. m. och
- 8:o) med förslag till ändrad lydelse av §§ 96—102 och 110 regeringsformen, § 42 mom. 2 och § 68 riksdagsordningen samt § 4, 5:o tryckfrihetsförordningen.

Denna hemställan bifölls av kammaren.

§ 17.

Justerades protokollsutdrag.

§ 18.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades herr *Berglund* under 6 dagar fr. o. m. den 25 maj.

Härefter åtskildes kammarens ledamöter kl. 1,40 e. m.

In fidem
Per Cronvall.
